

Sp. zn. 5528/2019/VOP/MK
Č. j. KVOP-47586/2019
Datum 30. října 2019

Vážený pane doktore,

informuji Vás o výsledku šetření, které jsem zahájila na základě Vašeho podnětu týkajícího se postupu Policie ČR proti osobám tábořícím v CHKO Brdy.

V podnětu jste se pozastavoval nad používáním dronů vůči lidem, kteří vyrážejí do přírody za odpočinkem, a ohrazoval jste se vůči definici, či pojmovým znakům táboření.

O vyjádření jsem požádala ředitele Krajského ředitelství policie Středočeského kraje (dále jen „krajský ředitel“). Jeho odpověď jsem dostala 8. října 2019.

V postupu Policie ČR jsem neshledala pochybení.

Použití dronů v CHKO Brdy

V obecné rovině krajský ředitel uvedl, že „*systém je od počátku určen primárně k nasazení v prostoru CHKO Brdy, k hlídkovým a monitorovacím letům v rámci spolupráce s ostatními složkami integrovaného záchranného systému, spolupráce s pyrotechnickou službou Policie ČR, Armády ČR a k odhalování a dokumentaci protiprávního jednání směřujícího proti životnímu prostředí, jako jsou neoprávněné nakládání s odpady a nepovolená těžba lesních porostů. Prostředek je rovněž využitelný k plnění úkolů v rámci pátracích akcí*“. Provoz dronu v lokalitě CHKO Brdy povolil Úřad pro civilní letectví. Bezpilotní prostředky Policie ČR v současné době využívá při pátracích akcích, zásazích složek IZS, k dohledu nad bezpečností silničního provozu a k dokumentaci míst trestných činů.

Policie ČR dle slov krajského ředitele neplánovala žádnou akci spojenou s využitím dronů zaměřenou primárně na zjišťování a dokumentaci přenocování osob v lokalitě CHKO Brdy bez rozdělávání otevřeného ohně. Naproti tomu Agentura ochrany přírody a krajiny ČR i Vojenské lesy a statky vyjádřily zájem na odhalování nedovoleného rozdělávání ohňů v dané lokalitě, a proto Policie ČR v současné době plánuje leteckou činnost právě za tímto účelem. Za cca dva roky Policie ČR prostřednictvím dronů odhalila 3 případy podezření ze spáchání přestupků spočívajících v nedovoleném táboření. Ve dvou případech z těchto tří Policie ČR zjistila i rozdělávání otevřeného ohně.

Případ ze srpna 2019, který vzbudil Vaši pozornost, je ale specifický tím, že prvotní podezření z nelegálního táboření nabylo hlídka v terénu bez použití dronu a pokyn k ověření situace na místě tak vydala ještě před jeho použitím. Dron nad místo vyslali policisté až dodatečně

(po žádosti o pozemní kontrolu místa)¹. Dále je třeba dodat, že v tomto případě dotčené osoby tábořily v místě, kam je zakázán vstup z důvodu pyrotechnické zátěže, protože jde o cílovou plochu vojenského výcvikového prostoru, která nebyla zcela pyrotechnicky očištěna.

V samotném používání dronů, coby moderního prostředku, který významným způsobem zvyšuje efektivitu práce při dohledu nad dodržováním právních předpisů, mohu jen stěží spatřovat něco protiprávního, nejde-li o systematický či nepřiměřený zásah do soukromí osob. Jako problém bych viděla to, kdyby prostřednictvím dronů Policie ČR bezdůvodně sledovala konkrétní osoby, nebo např. nahlížela do soukromí (na zahrady, do oken obydlí atd.). Pokud Policie ČR drony používá k dohledu nad otevřenou krajinou, která požívá navíc vyšší stupeň ochrany, nevidím v samotném použití dronů problém. Krom toho, CHKO Brdy má rozlohu 345 km² a vzhledem k provozním specifikacím dronu (doba letu, citlivost kamer atd.) nelze v tomto případě hovořit ani o nějakém plošném sledování, ale spíše o náhodných kontrolách. Závěr o přiměřenosti použití dronů platí tím spíše, vstupují-li návštěvníci CHKO Brdy do rizikových míst, kde reálně hrozí jejich zranění nevybuchlou municí.

Na druhou stranu a spíše jako povzdech ale nemohu pominout to, že různé dohledové orgány často postihují nejméně problematická jednání (což může být např. právě přespání ve stanu sice v CHKO, ale na místě, kde k žádné újmě životnímu prostředí nemůže dojít).² Přitom jednání mnohem nebezpečnější, avšak hůře zjištělná, zůstávají bez trestu. Tento nepoměr pak logicky vede k snad až přecitlivělé odezvě veřejnosti v případech, jako je tento, kdy lze z mediálních informací nabýt dojmu, že Policie ČR používá drony právě k tomu, aby pátrala primárně po těchto nejméně rizikových jednáních. Přitom ale zapadla informace, že cílem pátrání nejsou turisté, ale ohniska požárů, což v době sucha představuje skutečnou hrozbu. Pro dokreslení situace mohu doplnit, že dne 21. 9. 2019 musela HZS hasit požár u Pílského rybníka, vzniklý z nedohašeného nepovoleného otevřeného ohně.³ Ona přecitlivělost ale není ničím negativním. Naopak ji vnímám jako pozitivní projev občanské bdělosti. Jako známku toho, že mediální zkratka „policie používá drony, aby honila turisty“ v lidech vyvolává nesouhlasné reakce a mají potřebu se vůči takovým praktikám bránit.

Definice pojmu „táboření“

Z vyjádření krajského ředitele vyplývá, že se dosud Policie ČR řídí výkladem, dle něhož při táboření jde o „soubor činností umožňujících přespání ve volné přírodě za zvýšeného komfortu, za využití přístřešku, např. stanu, a dalších doprovodných činností, jako je např. rozdělání ohně, zbudování místa k ukládání odpadu. Za táboření se naopak nepovažuje přespání bez přístřešku, tzv. bivakování, bez rozdělání ohně“.

---

1 Což odpovídá úřednímu záznamu, který policisté v této souvislosti sepsali.

2 Tím ale nechci říct, že jde o tento případ.

3 Dostupné z <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/neznamym-tabornikum-hrozi-pokuta-za-rozdelani-ohne-v-chko-brdy>.

Právní úprava žádnou definici toho pojmu neobsahuje a nepodařilo se mi dohledat ani žádnou definici podanou soudy v rámci jejich rozhodovací činnosti.

Podle Ministerstva životního prostředí se „tábořením ve smyslu § 16 odst. 1 písm. c), § 16 odst. 1 písm. b) a § 29 písm. j) zákona ČNR č. 114/1992 Sb.⁴ rozumí souhrn různých činností umožňujících vícedenní pobyt v přírodě spojený s přenocováním, a to obvykle ve stanech (stavění stanů, příprava stravy, hygiena, likvidace odpadků atd.)“.⁵

Hledání definice se věnuje ve své diplomové práci z roku 2017 Mgr. Milan Jelínek.⁶ Jím podaná definice zní: „setrvání osoby, popř. osob na jednom místě mimo budovy zejména s pomocí přístřešku, nikoliv nutně za účelem přenocování, kdy z důvodu tohoto setrvání vykonává osoba činnosti, které mohou ohrozit nebo poškodit životní prostředí.“

Pobyt v přírodě může mít v dnešní době mnoho podob. Počínaje komfortem pro spaní, když lze spát ve spacím pytli, či bez něj, na podložce nebo i přímo na zemi, v závěsném lůžku (hamaka) atd. Stejně tak lze spát pod přístřeškem, který může mít různou podobu. Od celtové střechy, která chrání jen před deštěm, po různé typy a velikosti stanů. Příprava jídla nemusí nutně probíhat na otevřeném ohni, ale lze vařit na plynových, lihových či benzínových vařičích. K likvidaci odpadů lze taktéž přistoupit různě. Lze je pálit, případně zakopat nebo ideálně vzít s sebou a posléze jej roztříděný vyhodit jako běžný odpad do příslušných odpadních nádob. I hygienické potřeby lze řešit různě – od jejich neprovádění po koupel v řece za použití drogistických výrobků. Stejně tak jídelní pomůcky lze mýt různě šetrnými způsoby. Jak vidno, zátěž pro životní prostředí může být naprosto nepředvídatelná a záleží do značné míry na osobní uvědomělosti každého, kdo se do přírody vydá. Zákon nikdy nemůže být tak konkrétní, aby celou tuto škálu obsáhl. Je tedy třeba najít nějaký zlomový bod, který bude adresátům práva a návštěvníkům přírody srozumitelný.

Výše podané definice se shodují na tom, že tímto bodem je zbudování přístřešku, případně další doprovodné činnosti. Definice se taktéž shodují v tom, že není nutné, aby pobyt na jednom místě trval déle než 1 den, resp. 1 noc. Z toho dovozují, že zlomovým momentem, který odlišuje dovolený pobyt v CHKO (bivak) od zakázaného táboření, je právě zbudování přístřešku, typicky stanu. Tomu ostatně odpovídají i široce používané symboly zákazu táboření vedle zákazu rozdělávání ohně:

4 Poznámka ochránkyne: text odkazuje na starou právní úpravu; v dnešní době tuto problematiku zákon upravuje v § 26 a § 29.

5 Ministerstvo životního prostředí. SOUBOR STANOVISEK K ZÁKONU O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY V LETECH 1992 – 2005. *PLANETA 2005*, 2005, roč. XII, č. 7, s. 51. ISSN 1213-3393.

6 Dostupné z <https://is.muni.cz/th/msgzl/>.

Za rozhodné kritérium odlišující bivakování (přenocování) od táboření tedy považuji zbudování přístřešku, a to bez ohledu na počet osob na místě, denní dobu a délku pobytu. Aktuálně nepovažuji za nezbytné ani žádoucí zpochybňovat současný výklad pojmu táboření nebo usilovat o jeho jednoznačné vymezení.

Na druhou stranu nemohu přehlédnout, že pouhé zbudování přístřešku může za nepříznivých povětrnostních podmínek zachránit život, či alespoň zdraví. V takovém případě by se patrně dalo uvažovat o jednání v krajní nouzi.

Co se týče míry informovanosti návštěvníků různých CHKO, národních parků či přírodních rezervací o tom, co se smí a co nikoli, pokládám za samozřejmé, že se všichni mají chovat tak, aby přírodu nepoškozovali. Zda, kde a jak mohou v přírodě přespát (přenocovat), si mohou návštěvníci zjistit předem např. telefonicky u správy CHKO. O obecných pravidlech pak obvykle informují tabule u vstupů do těchto oblastí (viz foto výše). Domnívám se proto, že v tomto směru není nutné přijímat jakákoli opatření k nápravě.

S ohledem na výše uvedené své šetření končím dle § 17 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, o čemž souběžně informuji i krajského ředitele.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)